

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.9. Педагогічна психологія

рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

спеціальність С4 Психологія

освітньо-професійна програма Психологія

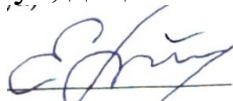
форма(и) навчання денна та заочна

Київ-2025 рік

**Інформація про розробника(ів) та розгляд і схвалення
робочої програми навчальної дисципліни**

РОЗРОБНИК робочої програми навчальної дисципліни
(науковий ступінь, вчене звання, посада)

Кандидат педагогічних наук, доцент

Євген ПУЗИРЬОВ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та
суспільних наук

Протокол № 1 від 25.08.2025

Завідувач кафедри

Олена ВЛАСЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Розглянуто та схвалено на засіданні навчально-методичної ради
навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 8 від 27.08.2025

Голова НМР

Сергій ГУБАРЄВ

ЗМІСТ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну.
2. Опис навчальної дисципліни.
  - 2.1. Анотація навчальної дисципліни.
  - 2.2. Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни.
  - 2.3. Міждисциплінарні зв'язки:
  - 2.4. Формат проведення дисципліни.
3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни.
4. Програмні результати навчання.
5. Структура та обсяг навчальної дисципліни.
6. Інформація про індивідуальне завдання.
7. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни.
8. Політика дисципліни.
9. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів.
10. Перелік запитань для підготовки до підсумкового (семестрового) контролю.
11. Рекомендовані джерела інформації.

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

1.1.Назва навчальної дисципліни, код в освітній програмі	Педагогічна психологія, ОК 2.9	
1.2.Статус навчальної дисципліни	обов'язкова, цикл професійної підготовки	
1.3.Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2-й рік навчання, 3-й семестр	
1.4.Обсяг навчальної дисципліни за формами здобуття освіти	очна (денна)	заочна
Кількість кредитів	5	5
Загальна кількість годин, в тому числі:	150	150
• аудиторні години	50	10
лекції	24	4
семінарські	26	6
• самостійна робота	100	140
1.5.Вид підсумкового (семестрового) контролю	3-й семестр – екзамен	
1.6. Інформація про консультації	Згідно затвердженого графіка консультацій	
1.7. Мова викладання	українська	
1.8.Прізвище, ім'я, по батькові викладача(ів) (науковий ступінь, вчене звання)	Пузирьов Євген Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент	
1.9.Контактна інформація викладача	puzyrov.yevhen@tnu.edu.ua	

2. Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни. Програма навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» складено відповідно до освітньої програми «Психологія» підготовки бакалавра галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини. Вивчення дисципліни сприяє поглибленому усвідомленню важливих аспектів взаємодії між психологічними та педагогічними процесами, розширює знання в галузі психології та педагогіки для більш ефективної взаємодії в освітньому середовищі. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчально-виховної діяльності. Значна увага приділяється психологічним аспектам навчання, виховання та розвитку особистості, враховуючи індивідуальні потреби та відмінності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: ЗМ 1. Науково-теоретичні засади педагогічної психології як науки. ЗМ 2. Психологічні основи навчання та виховання. ЗМ 3. Психологія педагога та педагогічної діяльності. ЗМ 4. Психологія колективу і педагогічне спілкування .

Вивчення дисципліни розвиває практичні навички взаємодії з учасниками навчально-виховного процесу, виявлення та розв'язання проблем психологічного здоров'я в навчальному середовищі, а також розробку та впровадження психологічних програм для оптимізації навчання та виховання.

2.1. Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Педагогічна психологія» є: ознайомити студентів з механізмами ефективної організації освітнього та виховного процесів з урахуванням вікових психологічних норм розвитку психіки; специфікою грамотного психологічного супроводу освітнього та виховного процесу на різних його етапах; розвиток уявлень щодо створення умов для розвитку індивідуальних здібностей суб'єктів навчання та особистісної професійної самореалізації педагогів

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогічна психологія» є:

- вивчення структури дисципліни, категоріального апарату, методів дослідження;
- визначення головних проблем психічного розвитку в контексті педагогічної психології, вивчення характеристик та складових

- компонентів процесу навчання, учіння і научіння;
- вивчення сучасних підходів до виховного процесу, специфіки виховного впливу на особистість;
- вивчення педагогічних характеристик та складових педагогічної діяльності.

2.2. *Міждисциплінарні зв'язки:*

Пререквізити:

Історія та культура України
Здоров'я збереження та психологічна безпека
Вступ до спеціальності.
Порівняльна психологія.
Загальна психологія з практикумом,
Вікова психологія

Постреквізити:

Психологічний супровід креативності
в умовах кризових змін
Майстерність публічного виступу.
Соціальна психологія.
Психологія особистості.
Навчальна (психолого-педагогічна практика).

2.3. *Формат проведення дисципліни*

Заняття проводяться в змішаному форматі (в аудиторії й онлайн), синхронно й асинхронно (зустріч в аудиторії чи Гугл-класі, або самостійне вивчення матеріалу та виконання завдань).

Під час навчання використовуються наступні форми та методи: проблемна лекція, технологія розвитку критичного мислення (трифазова модель виклик-осмислення-міркування), презентації, бесіди і дискусії, схеми, відео матеріали, навчальні фільми, виконання практичних завдань і індивідуально-дослідних завдань.

Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі на єдиній платформі Google Suite Education; через Google Classroom.

У дистанційному режимі лекції / практичні / семінарські заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet.

Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom, корпоративну пошту, а також у месенджерах Telegram і Viber.

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми

Інтегральна компетентність (ІК):Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації .

СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

4. Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

Шифр ПРН	Програмні результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики/методи оцінювання
<i>ПРН1</i>	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх	Пояснення Дискусія	Питання для обговорення (семінар) Мікровикладання використанням

	розв'язання.		презентації Тести
<i>ПРН3</i>	Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	Пояснення	Складання словника
<i>ПРН4</i>	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	Пояснення Дискусія результатами обговорення проблеми	Участь у дискурсах, захист презентацій, есе
<i>ПРН10</i>	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	Методи проблемно-орієнтованого навчання Трифазна модель розвитку критичного мислення	Аналіз конкретних ситуацій, проблемні завдання

5. Структура та обсяг навчальної дисципліни

ДЕННА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лек	Сем	Прак	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Науково-теоретичні засади педагогічної психології як науки.					
Тема 1. Предмет та завдання педагогічної психології.	9	2	2		5
Тема 2. Методологія та методика наукових досліджень у педагогічній психології.	9	2	2		5
Разом за модулем 1	18	4	4		10
Модуль 2. Психологічні основи навчання та виховання.					
Тема 3. Учіння та учбова діяльність як складова педагогічного процесу.	9	2	2		5
Тема 4. Загальна характеристика психології навчання та навчальної діяльності. Мотивація навчання.	12	2	4		6
Тема 5. Психологія навчальної діяльності і навчання у шкільному віці.	9	2	2		5
Тема 6. Психологія виховання. Психологічні основи змісту, форм організації та методів виховання	9	2	2		5
Тема 7. Зміст виховання і соціалізація в шкільному віці.	10	2	2		6
Разом за модулем 2	49	10	12		27
Модуль 3. Психологія педагога та педагогічної діяльності.					
Тема 8. Психологічна структура педагогічної діяльності	9	2	2		5
Тема 9. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	9	2	2		5
Тема 10. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога	9	2	2		5
Разом за модулем 3	27	6	6		15
Модуль 4. Психологія колективу і педагогічне спілкування .					

Тема 11. Психологія педагогічного колективу	9	2	2		5
Тема 12. Педагогічне спілкування і взаємодія	9	2	2		5
Разом за модулем 4	18	4	4		10
Індивідуальне завдання	8				8
Підготовка до екзамену	30				30
Всього годин	150	24	26		100
<i>Підсумковий (семестровий) контроль</i>	Екзамен				

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лек	Сем	Прак	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Науково-теоретичні засади педагогічної психології як науки.					
Тема 1. Предмет та завдання педагогічної психології.	9	0,5	0,5		8
Тема 2. Методологія та методика наукових досліджень у педагогічній психології.	10	0,5	0,5		9
Разом за модулем 1	19	1	1		17
Модуль 2. Психологічні основи навчання та виховання.					
Тема 3. Учіння та учбова діяльність як складова педагогічного процесу.	9	0,5	0,5		8
Тема 4. Загальна характеристика психології навчання та навчальної діяльності. Мотивація навчання.	9,75	0,25	0,5		9
Тема 5. Психологія навчальної діяльності і навчання у шкільному віці.	8,75	0,25	0,5		8
Тема 6. Психологія виховання. Психологічні основи змісту, форм організації та методів виховання	10	0,5	0,5		9
Тема 7. Зміст виховання і соціалізація в шкільному віці.	9	0,5	0,5		8
Разом за модулем 2	46,5	2	2,5		42
Модуль 3. Психологія педагога та педагогічної діяльності.					

Тема 8. Психологічна структура педагогічної діяльності	10,5	1	0,5		9
Тема 9. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	8,5		0,5		8
Тема 10. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога	9,5		0,5		9
Разом за модулем 3	28,5	1	1,5		26
Модуль 4. Психологія колективу і педагогічне спілкування .					
Тема 11. Психологія педагогічного колективу	8,5		0,5		8
Тема 12. Педагогічне спілкування і взаємодія	9,5		0,5		9
Разом за модулем 4	18		1		17
Індивідуальне завдання	8				8
Підготовка до екзамену	30				30
Всього годин	150	4	6		140
<i>Підсумковий (семестровий) контроль</i>	Екзамен				

5.1. Тематика семінарських занять

П/н	Теми семінарських занять	Кількість годин за формами здобуття освіти	
		Очна (денна)	заочна
1	Предмет та завдання педагогічної психології.	2	0,5
2	Методологія та методика наукових досліджень у педагогічної психології.	2	0,5
3	Учіння та учбова діяльність як складова педагогічного процесу.	2	0,5
4	Загальна характеристика психології навчання та навчальної діяльності. Мотивація навчання.	2	0,5
5	Психологія навчальної діяльності і навчання у шкільному віці.	2	0,5
6	Психологія виховання. Психологічні основи змісту, форм організації та методів виховання	2	0,5

7	Зміст виховання і соціалізація в шкільному віці	2	0,5
8	Психологічна структура педагогічної діяльності	2	0,5
9	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	2	0,5
10	Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога	2	0,5
11	Психологія педагогічного колективу	2	0,5
12	Педагогічне спілкування і взаємодія	2	0,5
	УСЬОГО	24	6

5.2. Тематика самостійної роботи здобувачів

п/н	Зміст навчального матеріалу	Вид діяльності	Кількість годин за формами здобуття освіти	
			очна (дені)	заочна
1	Предмет та завдання педагогічної психології.	Складання термінологічного словника, аналіз літератури.	5	8
2	Методологія та методика наукових досліджень у педагогічній психології.	Термінологічний словник, аналіз літератури, аналіз практичних ситуацій.	5	9
3	Учіння та учбова діяльність як складова педагогічного процесу.	Аналіз літератури, аналіз практичних ситуацій.	5	8
4	Загальна характеристика психології навчання та навчальної діяльності. Мотивація навчання.	Аналіз літератури, аналіз практичних ситуацій.	6	9
5	Психологія навчальної діяльності і навчання у шкільному віці.	Аналіз першоджерел, аналіз практичних ситуацій.	5	8
6	Психологія виховання. Психологічні основи змісту, форм організації та методів виховання	Аналіз практичних ситуацій, аналіз літератури, есе.	5	9
7	Зміст виховання і соціалізація в шкільному віці	Аналіз кейсів, симуляція конфліктної ситуації, відпрацювання навичок активного слухання, емпатії, конструктивного зворотного зв'язку.	6	8

8	Психологічна структура педагогічної діяльності	Аналіз практичних ситуацій.	5	9
9	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	Аналіз кейсів, аналіз практичних ситуацій, аналіз літератури	5	8
10	Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога	Аналіз конкретних ситуацій, проблемні завдання	5	9
11	Психологія педагогічного колективу	Аналіз літератури, аналіз практичних ситуацій.	5	8
12	Педагогічне спілкування і взаємодія	Аналіз першоджерел, аналіз практичних ситуацій, симуляція конфліктної педагогічної ситуації,	5	9
13	Індивідуальне завдання	Реферат, доповіді, есе	8	8
13	Підготовка до екзамену		30	30
13	Всього		100	140

6. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальні завдання з дисципліни «Педагогічна психологія»: реферати, доповіді, есе та інші види індивідуальних завдань, запропонованих викладачем, сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Індивідуальні завдання (ІЗ) з дисципліни «Педагогічна психологія» виконуються студентами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача на основі вільного вибору теми завдання. ІЗ охоплює усі основні теми дисципліни.

При виконанні та оформленні ІЗ студент може використати комп'ютерну техніку, інформацію з Інтернету, статистичний, довідковий та інші необхідні матеріали.

Тематика доповідей, рефератів для виступів студентів:

1. Концепція поетапного формування розумових дій.
2. Учбова діяльність як специфічний вид діяльності.
3. Психолого-педагогічний експеримент.
4. Психологічний аналіз методу заохочення у вихованні.
5. Психологічна характеристика внутрішніх мотивів учбової діяльності.
6. Формування учбової мотивації.
7. Причини шкільної неуспішності. Шляхи її запобігання.
8. Особистісно-діяльнісний підхід як основа організації освітнього процесу.
9. Розвиваюче навчання у вітчизняній освітній системі.
10. Вікова характеристика суб'єктів учбової діяльності.
11. Проблемне навчання і розвиток мотивів учбової діяльності.
12. Психологічні механізми навчання.
13. Провідні фактори виховання.
14. Навчання і розвиток.
15. Здібності в структурі суб'єкта педагогічної діяльності.
16. Механізми та прийоми виховання.
17. Теорії виховання
18. Проблема збереження психологічного та фізичного здоров'я
19. Динаміка мотивів при засвоєнні моральних норм.
20. Конфліктні педагогічні ситуації та стратегії поведінки в конфлікті.
21. Складання програми проведення формувального експерименту.
22. Проведення психологічного аналізу уроку.
23. Проведення самоаналізу особливостей організації власної навчальної діяльності.
24. Психологічний аналіз впливів вихователя та вчинків дітей.
25. Діагностика професійних та особистісних якостей вчителя.

26. Психологічний аналіз особливостей педагогічного спілкування.

27. Вивчення потреб і завдань освіти у контексті діяльності психологічної служби.

28. Розробка програми корекції важковиховуваності (або неуспішності) школяра.

29. Розробка програми роботи вчителя з дітьми різних типів темпераменту.

7. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання:

У разі роботи в режимі онлайн використовується віртуальне навчальне середовище – Google Classroom. У онлайн режимі лекції / семінарські заняття можуть бути проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet. У режимі дистанційного навчання вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування тощо.

Також використовується корпоративна пошта, що забезпечує можливість листування з викладачем.

В офлайн режимі для проведення занять використовуються матеріально-технічні ресурси: аудиторії, оснащені мультимедійним обладнанням, що відповідають санітарно-гігієнічним нормам, створюють фізичний простір, необхідний для досягнення, передбачених ОП, програмних результатів навчання. Придбані меблі відповідають ергономічним вимогам, а їх кількість достатня для розміщення ліцензованого обсягу здобувачів.

Ауд.207 – Спеціалізована аудиторія «Музей Родовід», стільці з пюпітром (а також аудиторії 219, 224)

Телевізор KIVI 65 Smart TV модель 65U730QB з кріпленням настінним CHARMOUNT (2024)

Приміщення забезпечені Інтернетом (wi-fi). Wi-Fi адаптер TR Link TL-WIN722N Wireless N Adapter 150 Mbps USB 2/0

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення:

- 1) Силабус дисципліни
- 2) Робоча програма
- 3) Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи
- 4) Перелік основної й додаткової літератури вказано в робочій програмі,

5. Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Обов'язковим є прояв нульової толерантності до жодних форм порушення академічної доброчесності. Очікується, що індивідуальне завдання та доповіді до семінарських занять здобувачів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Під час тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем.
Політика використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань з дисципліни	Інструмент ШІ має обмежене застосування у навчальному процесі. Його застосування доцільне: 1) з метою первинного ознайомлення зі змістом теми для самостійного опрацювання для складання плану роботи (з подальшим порівнянням з науковими текстами); 2) у випадку аналізу розгляду поняття в різних контекстах – при складанні словника психологічних термінів; 3) при розгляді дискусійних питань психологічної науки – для формулювання питань для обговорення під час семінарського заняття
Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу	Користувачі мають можливість вільно читати, завантажувати, копіювати контент з навчальною та науковою метою, а також розповсюджувати його з обов'язковим посиланням на використані джерела
Політика дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології	Під час занять здобувачі діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Університету. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами, а також реагують належним чином, якщо стають свідками дій порушення професійної етики з боку інших здобувачів чи викладачів. У випадку епідеміологічного режиму виконують всі настанови протиепідеміологічних дій: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики тощо.
Політика щодо відвідування	Здобувачі повинні відвідувати усі лекції, семінари та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Недопустимими є пропуски та запізнення на заняття з неповажних причин. Користування мобільними пристроями під час заняття неприпустиме (за

	виключенням випадків, коли це пов'язане з виконанням завдання викладача)
Політика дедлайну	Завдання має бути виконане у встановлені строки та розміщене у письмовому вигляді у відповідній вкладці в Гугл-класі. Обов'язковим є усний захист не менше двох семінарів з першого модулю і двох семінарів з другого модулі. Усі інші доповіді до семінару разом з презентаціями прикріплюються у Гугл-клас не пізніше ніж через тиждень після того як відбувся семінар з відповідної теми (у випадку недотримання термінів оцінка знижується на 1 бал з кожного завдання). Аналогічним є дедлайн щодо виконання завдань модулю самостійної роботи.
Політика визнання та перезарахування здобувачу результатів навчання з навчальної дисципліни	Визнаються результати навчання здобувача, здобуті в інший період, в іншому ЗВО або під час академічної мобільності відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Положення про академічну мобільність
Політика визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті	Визнання результатів відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті в Університеті
Порядок відпрацювання пропущених занять	Відпрацювання пропущених занять з поважної причини у вигляді захисту семінарського заняття проводиться на останньому семінарському занятті зі змістового модулю (або під час проведення консультацій) Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається шляхом письмового виконання завдань, передбачених темою заняття. Перевірка виконаних завдань відбувається згідно графіку консультацій (остання п'ятниця місяця, 5 пара). Ці завдання не зараховуються як такі, що були захищені!
Політика оцінювання	Політика щодо оцінювання здобувачів освіти відповідає положенням, розробленим Міністерством освіти і науки та базується на формульованому оцінюванні (самооцінювання і взаємооцінювання), яке передує підсумковому оцінюванню. Оцінювання має бути позитивним за принципом, фокусуючись на досягненнях, а не на невдачах. Усі види оцінювання ґрунтуються на чітко встановлених критеріях та показниках, що диференційовані за різними типами завдань
Політика щодо оскарження результатів оцінювання	<i>Перескладання підсумкової оцінки</i> з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Університету, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини. Оскарження результатів оцінювання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, Положення про апеляцію

	результатів підсумкового контролю з екзамену чи заліку
Політика про можливості навчання осіб із особливими освітніми потребами	Реалізується шляхом організації комфортного, інклюзивного та розвиваючого освітнього середовища, забезпечення заходів, спрямованих на попередження психологічного травмування створення адаптованої матеріально-технічної бази (пандуси) та надання комплексної підтримки (психологічної, соціальної)

6. Система та критерії оцінювання результатів навчання здобувача

9.1. Види контролю, які використовуються під час вивчення дисципліни, та форма підсумкового (семестрового) контролю за навчальною дисципліною.

Поточний контроль, формувальне оцінювання, підсумковий контроль у формі екзамену

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачені такі види контрольних заходів: усна співбесіда під час лекційних занять, усний захист повідомлень за темою семінарського заняття, використання питань для самоперевірки і взаємного оцінювання, перевірка письмового звіту за результатами виконання письмових завдань, перевірка словника, перевірка есе.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Порядок проведення екзамену визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ імені В.І.Вернадського.

Екзамен проводиться в усній формі. Кожен білет містить 2 теоретичних питання кожна правильна відповідь оцінюється в 20 балів.

Здобувачу, який **не набрав прохідного мінімуму (36 балів)** з навчальної дисципліни, - до екзамену не допускається. Він отримує незадовільну оцінку і вважається таким, що має академічну заборгованість. Для ліквідації академічної заборгованості здобувач освіти має набрати мінімальну кількість балів – 36 і скласти екзамен за питаннями, поданими в силабусі.

9.2. Методи контролю та оцінювання

усне опитування: самооцінювання і взаємооцінювання

перевірка письмових робіт: доповідь до семінару, презентація,

есе, конспект, словник

метод програмованого контролю: тестовий контроль.

9.3. Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів, в межах окремих форм здобуття освіти та видів навчальних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання для кожного виду робіт

Оцінювання результатів *поточної роботи* (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

Критерії оцінювання захисту доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті:

3 бали – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання.

2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, може не вистачати аргументації в поясненнях. Допускаються несуттєві неточності.

1 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом. Має суттєві помилки у відповіді.

Критерії оцінювання доповнення / участі в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, есе, рефератів

Презентація, доповідь, есе, реферат – це наочне представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання тощо. Мета презентації – набуття здобувачем навичок з аналізу інформації та наочного представлення результатів дослідження. Критерії оцінювання наведені у таблиці 5.

Таблиця 5

Критерії оцінювання презентації, доповіді, есе, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
<i>3 бали</i>	Всі частини пов'язані з метою і предметом	Результати дослідження узагальнюються з метою	Матеріал має в основі ключові положення, які повністю	Дослідження надає інформацію в логічній послідовності і

	дослідження та містять важливі твердження за темою дослідження	формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	розкривають тему дослідження	завершується викладенням важливих моментів дослідження
2 бали	Матеріал містить важливі твердження за темою дослідження, але містить не відповідну темі інформацію	Деякі висновки є недостатньо обґрунтованими	Дослідження має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією	Дослідження має певну непослідовність викладу теми дослідження
1 бал	Матеріал має опосередковане відношення до теми дослідження	Висновки є нелогічними або недостатньо обґрунтованими	У ключових положеннях відчувається нестача інформації, що необхідна для поточнення висновків	Дослідження має непослідовність у викладі теми

Критерії оцінювання практичних завдань:

4 бали - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову, додаткову літературу та інформаційні ресурси, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження;

3 бали - здобувач у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

2 бали - в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, наявні суттєві неточності;

0-1 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповідях чи в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань самостійної роботи.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів **підсумкового (семестрового) контролю,** є такі:

- виконання всіх *видів навчальної роботи,* що передбачені програмою навчальної дисципліни;

- глибина і характер *знань* навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- *характер відповідей* на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння *застосовувати* теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати *достовірність* одержаних результатів

9.4. Особливості набору балів за видами навчальної діяльності здобувача для кожної форми здобуття освіти та форми підсумкового (семестрового) контролю.

Розподіл балів за видами діяльності (денна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Робота на семінарському занятті	2	12	24	Екзамен
Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті	3	3	9	
Тестування	1	7	7	
Розв'язання практичних завдань	4	5	20	
Екзамен			40	
Разом			100	
Загальна рейтингова оцінка : $24+9+7+20+40 = 100$				

Розподіл балів за видами діяльності (заочна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за семестр	Форма контролю
Робота на семінарському занятті	5	3	15	Екзамен
Захист доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті	5	3	15	
Тестування	15	1	15	
Розв'язання практичних завдань	5	3	15	
Екзамен			40	
Разом			100	
Загальна рейтингова оцінка : $15+15+15+15+40 = 100$				

9.5.Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті
Значення оцінки

За шкалою ECTS	Відсоток студентів, що звичайно досягають відповідної оцінки	Визначення	За національною системою	За системою ВНЗ
A	10	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	<i>"Відмінно "</i>	90-100
B	25	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище за середній рівень з декількома помилками	<i>"Добре"</i>	80-89
C	30	ДОБРЕ – загалом, правильна робота з деякою кількістю грубих помилок	<i>" Добре "</i>	75-79
D	25	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	<i>" Задовільно "</i>	66-74
E	10	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	<i>" Задовільно "</i>	60-64
FX	—	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати, перш ніж одержати залік	<i>"Незадовільно "</i> з можливістю перездачі	30-59
F	—	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	<i>" Незадовільно "</i> з обов'язковим повторним вивченням курсом	0-29

10. Перелік запитань для підготовки до підсумкового (семестрового) контролю

1. Сутність педагогічної психології як науки.
2. Етапи становлення педагогічної психології.
3. Мета і завдання педагогічної психології.
4. Структура і функції педагогічної психології, міжпредметні зв'язки.
5. Методологічні засади і методи педагогічної психології.
6. Научування, навчання та учіння

7. Процес навчання та концепції оволодіння знаннями, навичками та вміннями.
8. Психологічні механізми навчання.
9. Комунікативна сутність навчання.
10. Управління процесом навчання.
11. Проблемне навчання.
12. Співвідношення навчання та розвитку.
13. Поняття навчальної діяльності.
14. Вікові та індивідуальні особливості школярів.
15. Новоутворення в молодшому шкільному віці.
16. Підліток як суб'єкт навчальної діяльності.
17. Характеристика дидактичних принципів та можливостей їх реалізації в навчальному процесі.
18. Урахування індивідуально-психологічних особливостей учнів в навчанні.
19. Мотивація і контроль в навчанні.
20. Формування мотивів навчальної діяльності.
21. Управління мотивацією в навчальному процесі.
22. Становлення самоконтролю в навчальній діяльності.
23. Види зворотнього зв'язку в навчальній діяльності та їх значення.
24. Психологічний аналіз змісту та форм оцінювання в педагогічній діяльності.
25. Психологічні причини неуспішності навчання.
26. Я-концепція та самооцінка школяра, студента.
27. Психолого-педагогічна підтримка школярів, які мають труднощі навчанні.
28. Структура педагогічної діяльності.
29. Самосвідомість педагога та структура педагогічної діяльності.
30. Педагогічні здібності. Характеристики професійної ідентичності педагога.
31. Проблеми педагога-початківця в період адаптації.
32. Прогнозування в педагогічній діяльності.
33. Психологія виховання та самовиховання.
34. Поняття виховання, цілі та завдання виховання.
35. Взаємозв'язок навчання та виховання. Психологічні теорії виховання.
36. Психологічні закономірності та принципи виховання.
37. Зміст та напрямки виховання.
38. Моральне виховання.
39. Загальна характеристика методів виховання.
40. Види педагогічної та психологічної корекції» важких підлітків».

41. Педагогічне спілкування.
42. Культура педагогічного спілкування.
43. Ключові компоненти спілкування.
44. Способи підвищення ефективності взаєморозуміння педагога та учнів.
45. Психологічний клімат як результат відношень в групі.
46. Конфлікти в освітньому середовищі та їх попередження та вирішення.
47. Психологічна готовність до педагогічної діяльності. Методи визначення готовності до педагогічної діяльності. Діагностика готовності до педагогічної діяльності.
48. Розвивальна робота з дітьми дошкільного віку, молодшого шкільного віку, підлітками, в юнацькому віці.
49. Взаємодія психолога з батьками та педагогами.
50. Психологічна підтримка дитини, школяра, студента.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Власова О. І. Педагогічна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2023. 480 с. Режим доступу: <http://lecture.in.ua/vlasova-oi-pedagogichna-psihologiya-navch-posibnik-klibide.html>
2. Євтух М. Б., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В., Ільїна Т. В. Педагогічна психологія : Підручник. Київ: Кондор, 2018. 420 с. Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new09_2016/452863.pdf
3. Заброцький М. М. Педагогічна психологія. Лекції : навч. Посібник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 144 с.
4. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія. Практикум : навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 224 с.
5. Новікова Ж.М. Педагогічна психологія. Львів: Львівська політехніка, 2022. 148 с
6. Педагогічна та професійна психологія : конспект лекцій здобувачів. Уклад. Богдан Ж. Б., Солодовник Т. О. Харків : НТУ«ХП», 2016. 68 с.
7. Савчин М.В. Педагогічна психологія: навч. посіб. К.: Академвидав, 2017. 424с.
8. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 168 с. Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/518-pedagogchnapsihologiya-sergnkova-op.html>

9. Степанов О. М. Педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ: Академвидав. 2011. 416 с. Режим доступу <https://academiapc.com.ua/product/271>
10. Педагогічна та професійна психологія : конспект лекцій здобувачів. Уклад. Богдан Ж. Б., Солодовник Т. О. Харків : НТУ«ХП», 2016. 68 с.
11. Токарева Н. М., Шамне А. В. Вікова і педагогічна психологія: підручник. К., 2017. 480 с.

Допоміжна література:

1. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. М.С. Корольчука. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2016. 400 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч.посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. К.: Просвіта, 2018. 416 с.
3. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Психологія спілкування педагога: інтегративний підхід [навчальний посібник; 2 видання: розширене та доповнене. К., Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2018. 353 с.
4. Ільченко А.М. Філософські засади становлення та розвитку гуманістичної парадигми освіти. Філософські обрії: наук.-теорет. журн. 2020. Вип. 43. С. 123-133.
5. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) [Електроннийресурс] : навчальний посібник 2-ге видання / В. П. Кутішенко. Електрон.текстові дан. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 128 с.
6. Максименко С. Д. Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід: Монографія / С. Д. Максименко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. Київ : Слово, 2013.
7. Пузирьов Є.В. Методи виховного впливу на особистість у кризовому стані. Теоретичні та практичні аспекти соціально-психологічного супроводу особистості в умовах кризи : монографія / О. В. Дробот, І. М. Біла, О. В. Костюченко та ін. ; за наук. ред. проф. О. В. Дробот. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024.
8. Пузирьов Є. В., Лаптев І. М. Психологічні особливості професійного вигорання фахівців в умовах війни. *Вчені записки Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*, 2025. Т.36 (75) № 3. С.185-190.
9. Пузирьов Є. В., Митус В. І. Психологічна готовність студентів до професійної діяльності в умовах воєнного стану в Україні. *Вчені*

записки Таврійського Національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія, 2025. Т.36 (75) № 3. С.190-195.

Інформаційні ресурси :

Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Інститут психології імені Г.С. Костюка. Національної Академії педагогічних наук України. Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/>

Студентська бібліотека «Читалка» Режим доступу. <http://chitalka.net.ua/>.

Електронний підручник із педагогічної психології (Київського університету імені Бориса Грінченка) http://www.ido.rudn.ru/psychology/pedagogical_psychology/